

Broedvogels van de Binnenliede

Fred Hopman & Leen Noordzij

Inleiding

De Binnenliede, ook wel bekend als 'de Oeverlanden', is één van de locaties waar broedende Bruine Kiekendieven kunnen worden aangetroffen (Geelhoed et al, 1998). Samen met zo'n veertig andere soorten op een betrekkelijk klein oppervlak zorgt dit ervoor dat de Binnenliede een aantrekkelijke bestemming is voor menig vogelaar. In dit artikel worden de resultaten van de inventarisaties van 2001, 2002 en 2003 vergeleken met resultaten uit de vorige eeuw. De inventarisaties werden uitgevoerd volgens de richtlijnen van SOVON (Van Dijk, 1996).

Korte gebiedsbeschrijving

De Binnenliede is gelegen ten zuiden van Penningsveer en ten oosten van de Veerpolder en Veerplas. Het noordelijke oeverland is ongeveer 10,5 hectare groot en bestaat uit een smalle strook overjarig rietland met opslag van Es en Els. Naar het zuiden toe wordt de strook breder, parkachtiger en toegankelijk voor publiek. De zuidpunt van het gebied bestaat voor een groot deel uit ruigtevegetatie met veel Groot Hoefblad en Berenklaauw en aangrenzend een gebied van ongeveer 8 hectare bestaande uit Rietveen.

Broedvogels

In tabel 1 wordt een overzicht gegeven van de broedvogels van de Binnenliede tussen 1993 en 2003. Wat hieruit naar voren komt is onder meer dat na de eeuwwisseling de Grauwe Gans zich gevestigd lijkt te hebben in de Oeverlanden, hetgeen goed past bij de landelijke toename (SOVON, 2002). De rietpietjes schommelen binnen de marges van wat we gewend waren, op de Rietgors na, die een neerwaartse trend laat zien, die past bij de landelijke afname (SOVON, 2002). De sprietenstruikzangertjes zoals Tjiftjaf, Fitis en Nachtegaal lijken het wel naar hun zin te hebben in de Oeverlanden sinds 2000.

Behalve de in het overzicht vermelde broedvogels leverde de eerste inventarisatieronde waarnemingen op van een Roerdomp, terwijl diverse Dodaarzen zich buiten de datumgrenzen lieten noteren. Voorts verbleef een paartje Brilduiker tot begin mei bij de Oeverlanden en verder konden Torenvalk, Spreeuw, Gaai, Bergeend, Brandgans, Baardman, Lepelaar en Oeverloper genoteerd worden als losse waarnemingen.

Uit het overzicht blijkt dat soorten enorm kunnen variëren in aantallen en dat conclusies die het ene jaar gerechtvaardigd lijken, het jaar daarop weer ernstig bijgesteld dienen te worden. Een conclusie blijft in ieder geval overeind, het inventariseren van dit gebied blijft boeiend juist omdat de fluctuaties zo groot kunnen zijn.

Tabel 1. Overzicht van de broedvogels van de Binnenliede van 1993-2003 (- = niet waargenomen; 0 = wel waargenomen/geen territorium volgens criteria).

Soort	1993	1995	1997	1999	2001	2002	2003
Knobbelzwaan	-	-	-	1	-	-	2
Grauwe Gans	-	-	-	1	4	3	4
soepgans	-	-	1	-	1	-	1
Nijlgans	1	0	0	1	2	2	1
Bergeend	-	-	-	-	1	1	0
Tafeleend	-	1	-	-	-	-	-
Kuifeend	0	3	7	5	5	8	6
Krakeend	4	8	5	2	10	4	9
Slobeend	2	0	1	2	1	1	-
Wilde Eend	21	22	28	8	26	14	17
soepeend	0	0	-	1	1	2	0
Fazant	4	4	6	3	4	5	6
Fuut	3	3	3	2	2	3	3
Roerdomp	-	-	-	-	1	-	0
Bruine Kiek	1	1	2	1	1	1	2
Waterral	1	0	0	-	1	-	-
Waterhoen	10	6	2	2	3	4	1
Meerkoet	11	9	12	5	9	10	8
Houtduif	2	1	2	3	5	7	4
Zomertartel	-	1	-	-	-	-	-
Turkse Turtel	-	-	-	1	-	-	1
Koekoek	2	2	2	2	2	3	2
Gele Kwik	1	-	-	-	-	-	-
Winterkoning	12	16	9	8	17	19	18
Heggenmus	6	4	6	2	5	5	3
Nachttegaal	-	-	-	-	1	2	2

Soort	1993	1995	1997	1999	2001	2002	2003
Blauwborst	7	4	5	2	3	7	6
Merel	3	3	5	5	10	7	6
Zanglijster	-	-	-	1	1	2	1
Sprinkhaanz.	1	-	4	4	3	2	1
Snor	-	1	1	0	1	1	-
Rietzanger	21	20	32	13	35	27	24
Bosrietzanger	20	16	16	6	5	11	10
Kleine Karekiet	28	26	31	14	17	14	22
Grote Karekiet	-	-	1	1	-	-	-
Braamsluiper	-	3	-	-	1	2	-
Grasmus	3	2	3	1	3	2	3
Tuinfluitier	3	4	5	1	1	3	3
Zwartkop	0	0	1	2	6	4	4
Tjiftjaf	-	2	5	2	3	5	8
Fitis	11	9	13	6	10	11	15
Pimpelmees	-	1	1	2	-	4	3
Koolmees	1	1	1	3	2	3	3
Baardman	-	-	0	-	-	0	-
Ekster	1	1	1	2	3	3	3
Kauw	-	-	-	1	-	1	1
Zwarte Kraai	1	1	1	1	2	2	1
Spreeuw	-	-	-	1	1	2	0
Groenling	-	-	-	1	1	3	2
Putter	-	-	1	-	-	1	1
Kneu	5	4	5	1	2	3	3
Rietgors	21	10	21	15	13	12	11
Soorten	30	31	34	40	43	44	41
Territoria	207	189	239	134	226	228	221

Dankwoord

De medewerkers van Landschap Noord-Holland verleenden ons toestemming om dit kwetsbare gebied te mogen betreden, waarvoor onze dank.

Literatuur

- Dijk, A.J. van, 1996. Broedvogels inventariseren in proefvlakken (handleiding Broedvogel Monitor Project). SOVON, Beek Ubbergen.
- Geelhoed, S., Groot, H., Huijssteeden, E. van, Leeuwen, G. van & Nobel P. de (red), 1998. Vogels in het landschap van Zuid-

Kennemerland en de Haarlemmermeer. Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland/KNNV Uitgeverij, Utrecht.

- SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. - Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Het blijft een buitenkansje om een paartje Baardman zo mooi in beeld te krijgen, laat staan te fotograferen. Leen Noordzij.